

Program z zakresu doradztwa zawodowego dedykowany klasom VII i VIII realizowany w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Małej Nieszawce w roku szkolnym 2023/2024

Wprowadzenie

Program został opracowany zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego*¹. Ponadto wykorzystano literaturę z zakresu danego obszaru: Beata Grzelak, *Przykładowy program realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasie 7 szkoły podstawowej*² oraz z serii *Doradztwo zawodowe (Znajdujemy wymarzoną pracę, Poznajemy siebie i nabieramy kompetencji, Wybieramy zawód)* wydanej pod redakcją Zdzisławy Barankiewicz.³

Cele programu

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII szkoły podstawowej jest wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Cele ogólne programu:

- poznawanie własnych zasobów,
- analiza informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy,
- poszerzanie własnych: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
- kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy,
- rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie.

---

¹ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego, Dziennik Ustaw 2019 poz. 325. Źródło: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000325> (dostęp: 26.09.2022 r.)

² Grzelak B. *Przykładowy program realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasie 7 szkoły podstawowej*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2017.

³ Barankiewicz Z., *Doradztwo zawodowe w gimnazjum i szkole podstawowej. Znajdujemy wymarzoną pracę; Poznajemy siebie i nabieramy kompetencji; Wybieramy zawód*, Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, Warszawa 2014.

Cele szczegółowe⁴:

W obszarze poznawanie własnych zasobów uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

W obszarze świat zawodów i rynek pracy uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji.

W obszarze rynek pracy i uczenie się przez całe życie uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

---

⁴ Zgodnie z wymaganiami rozporządzenia.

- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

W obszarze planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Efekty kształcenia

W zakresie wiedzy uczeń:

- posługuje się pojęciami związanymi z tematyką rynku pracy, kwalifikacji zawodowych;
- identyfikuje swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe;
- wyjaśnia zależności pomiędzy zainteresowaniami a wyborem zawodu;
- wymienia umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

W zakresie umiejętności uczeń:

- rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa zawodowego, aby trafnie określić swe predyspozycje, zdolności, umiejętności;
- samodzielnie lub z pomocą doradcy planuje dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno-zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych uczniów:

- skutecznie współpracuje z kolegami w zespole;
- przyjmuje twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań oraz sposobu postępowania innych ludzi;
- rozwiązuje konflikty powstające podczas pracy zespołowej.

Metody, techniki i narzędzia pracy

- ankieta,
- autoprezentacja,
- burza mózgów,
- ćwiczenia grupowe,
- debata „za i przeciw”,
- dyskusja problemowa,
- kolaż,
- kwestionariusz,
- wykład,
- ocena pracy grupowej,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,
- skojarzenia.

Treści programowe

Klasa VII

1. Czym się interesuję?
2. Wszyscy jesteśmy zdolni!
3. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.
4. Umiejętności a zawód.
5. Moje umiejętności.
6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?
7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.
8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.

9. Od elektryka do kierownika.
10. Kompetencje na rynku pracy.

Klasa VIII

1. Krok w przyszłość – etapy procesu podejmowania decyzji.
2. Przed startem na rynek pracy zadbaj o poczucie własnej wartości.
3. Kompetencje kluczowe w rozwoju zawodowym.
4. Efektywne gospodarowanie czasem.
5. Uczenie się przez całe życie - wymóg współczesnego rynku pracy.
6. Nietypowe pomysły na pracę.
7. Jak obecne decyzje wpływają na moją przyszłość?
8. Jak zainteresować pracodawcę? Tworzenie dokumentów aplikacyjnych.
9. Co mnie czeka na rozmowie kwalifikacyjnej?
10. Co mnie czeka na rynku pracy?